



**DONNER
GYMNASIET**



2026

**Plan mot
kränkande behandling**



INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehållsförteckning.....	2
1. Bakgrund.....	3
2. Vision.....	3
3. Organisation, ansvar och rutiner för arbetet.....	4
4. Främjande arbete.....	7
5. Utvärdering av föregående års plan mot kränkande behandling samt det främjande arbetet.....	11
6. Kartläggning av riskfaktorer som kan finnas i verksamheten.....	14
7. Främjande, förebyggande och åtgärdande insatser för att förhindra kränkande behandling.....	18
Bilaga 1: Bakgrund och definitioner.....	20
Bilaga 2: Rutiner för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.....	24

1. BAKGRUND

Detta dokument beskriver likabehandlings- och värdegrundsarbetet vid Donnergymnasiet. I grunden ligger de lagar och förordningar som reglerar skolors arbete med likabehandling för att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck eller funktionsnedsättning, och att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Styrdokumentet utgår från:

- Skollagen 2010:800 6 kap 1–16 §§ samt 1 kap 4–5 §§ samt 8–9 §§
- Diskrimineringslagen 2008:567 1-3 kap
- Läroplanen (Lgy11)

Syftet med planen är att konkretisera arbetet mot kränkningar, diskriminering och trakasserier i alla former i verksamheten och att aktivt anpassa arbetet så att det får effekt och blir synligt och begripligt för lärare, elever och andra.

Definition av olika begrepp och diskrimineringsgrunder framgår av bilaga 1.

2. VISION

Donnergymnasiet ska vara en inkluderande skola som är trygg för våra elever och medarbetare och fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Varje elev ska bli bemött med respekt för sin person, sin kultur, sin bakgrund och sin förmåga. Ingen ska bli behandlad sämre eller få sämre villkor på grund av fördomar kring till exempel kön, sexuell läggning, funktionsnedsättningar eller etnicitet. Målet är alltid att varje elev ska få bästa möjliga chans att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

All personal och alla elever ska aktivt motverka och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

3. ORGANISATION, ANSVAR OCH RUTINER FÖR ARBETET

Här beskrivs organisationen kring skolans likabehandlings- och värdegrundsarbete, vilka som är nyckelpersoner i arbetet och hur ansvaret är fördelat.

I det här avsnittet beskrivs även rutinerna för anmälan, utredning och åtgärder med kort hänvisning till den längre rutinen i bilaga 2.

Rektors organisering:

Rektor ansvarar för att:

- det sker ett aktivt arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling på skolan.
- årligen utvärdera och upprätta en ny plan mot kränkande behandling i samverkan med personal och elever.
- se till att mål och åtgärder som skolan i sin plan mot kränkande behandling sätter upp genomförs och utvärderas inom tidsplanen.
- se till att all personal, alla elever och alla vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten och deltar i arbetet med upprätthållandet och utformning av plan mot kränkande behandling och/eller tar del av den.
- vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier på skolan ska rektor anmäla detta omgående till huvudmannen.

Personalens delaktighet:

Personalen ansvarar för att:

- varje år delta i utformandet, implementeringen och uppföljningen av plan mot kränkande behandling.
- omedelbart rapportera till skolledningen om de får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling på skolan.
- agera direkt om trakasserier eller kränkande behandling på skolan sker i ens närhet. Sätta stopp och tydligt markera att det inte är acceptabelt.

Elevernas delaktighet:

Det är elevernas ansvar att:

- omedelbart rapportera till skolans personal om de får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling på skolan.
- varje år delta i kartläggningsarbetet inför upprättandet av plan mot kränkande behandling genom att till exempel fylla i enkäter (bl. a. LoV-enkäten).

Kommunicering av planens innehåll:

Årets plan mot kränkande behandling utvärderas och revideras i januari och läggs ut på skolans hemsida och SchoolSoft. Planen kommuniceras till alla elever på mentorstid under februari och september månad.

Rutin för anmälan och utredning av kränkande behandling:

Trakasserier och kränkande behandling kan upptäckas av skolans personal, elever samt elevers vårdnadshavare. Dock är det alltid personalen och ytterst rektor som ansvarar för att se till att processen för att hantera kränkningen sätts igång.

Upptäcka

1. Om en elev utsatts för en kränkande behandling ska detta alltid rapporteras till skolans personal.

Avstyra och avbryta

2. Den anställda på skolan som upptäcker eller blir informerad om kränkningen, ingriper i den aktuella situationen genom att stoppa kränkningen, tar hand om den utsatta eleven/de utsatta eleverna
3. Informerar rektorn. I vissa fall har rektor rätt att avvisa en elev som utsatt andra elever för kränkande behandling från skolans område. (Skollagen 5 kap §6)
4. Om kränkningen utförts av en personal på skolan ska rektor informeras. Om kränkningen utförs av rektor informeras skolchef.

Anmäla

5. Den som upptäckt kränkningen är skyldig att anmäla detta till rektor.
6. Rektor är skyldig att rapportera händelsen till huvudmannen.

Utreda och informera

7. Rektor och den som upptäckt kränkningen genomför samtal enskilt med den som blivit utsatt för kränkningen.
8. Rektor utreder därefter vad som hänt genom att föra samtal med alla parter.
9. Dokumentation från samtalen ska föras och händelseförloppet ska beskrivas så exakt som möjligt.

10. Dokumentationen ska sammanställas i en incidentrapport som skickas in till huvudmannen.

11. Huvudmannen utreder ärendet skyndsamt.

12. Om en elev är under 18 år kontaktas elevens vårdnadshavare. Denna kontakt tas av rektor eller av mentor.

Åtgärda

13. Rektor ser till att åtgärder vidtas för att förhindra liknande kränkningar både förebyggande och främjande åtgärder och om så krävs disciplinära åtgärder enligt Skollagen kap5.

Följa upp

14. När huvudmannens utredning är klar ska samtal med alla inblandade parter hållas och den som utsatts för kränkande behandling ska erbjudas stöd.

15. Rektor är ansvarig för att följa upp och utvärdera åtgärder och fattade beslut.

16. Uppföljningssamtal med berörda parter görs av rektor eller av rektor utsedd person två veckor efter att åtgärdsplanen upprättats för att kontrollera att de akuta åtgärderna haft effekt.

Rutinen vid diskriminering eller kränkande behandling återfinns i sin helhet i bilaga 2.

4. FRÄMJANDE ARBETE

Syftet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Enligt Läroplanen (LGY25) behöver därför organisation beskrivas särskilt kring nedanstående områden.

Det främjande arbetet är ständigt pågående utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid och det är målinriktat. Arbetet sker varje dag, under varje lektion och mellan lektionerna. Det visar sig både i det som görs och sägs och i det som inte görs och inte sägs. Alla är inblandade: skolans huvudman, rektor, lärare, skolans övriga personal och skolans elever. Det främjande arbetet utgör grunden för hela värdegrundsarbetet och för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Område	Insats
att medverka till att utveckla elevernas känsla för <u>samhörighet, solidaritet och ansvar</u> för människor också utanför den närmaste gruppen,	<p>Donnergymnasiet anordnar en så kallad introvecka varje läsårsstart. Under denna vecka deltar lärare och elever tillsammans i många olika övningar och lekar, och får gemensamma upplevelser med klassen för att lära känna varandra.</p> <p>För att göra det lättare för nya elever i årskurs ett att känna sig välkomna och integrerade i skolan, träffar eleverna faddrar. Dessa faddrar är erfarna elever som möter upp de nya eleverna och hjälper dem att känna sig hemma i skolan.</p> <p>Elevföreningen Donner Crew är en annan viktig plattform för likabehandlingsarbetet på skolan. Donner Crew träffas regelbundet och arrangerar skolgemensamma aktiviteter såsom Donner After School, välkomnande i entrén osv. På så sätt kan eleverna få chansen att lära känna varandra bättre och skapa positiva relationer över program och årskurser, och skolan kan arbeta för att skapa en mer inkluderande lärandemiljö.</p> <p>Genom skolgemensamma projekt såsom stort engagemang med Musikhjälpen genomförs aktiviteter/projekt som syftar till att öka</p>

	<p>elevernas förståelse för jämställdhet, utsatthet och tolerans.</p> <p>I undervisningen i bland annat svenska, samhällskunskap, naturkunskap och mentorskapet, läggs fokus på förståelse för människors olika förutsättningar. Detta syftar till att stärka elevernas förståelse för vikten av solidaritet i samhället.</p>
<p>att skolan präglas av jämställdhet, att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet,</p>	<p>Jämställdhet i Donnergymnasiets undervisning innebär att alla elever, oavsett kön, etnicitet, religion, funktionsnedsättning eller socioekonomisk bakgrund, ska ha lika möjligheter att utvecklas och nå sin fulla potential. Det innebär att vi använder oss av olika metoder och material för att tillgodose olika elevers behov.</p> <p>En del av arbetet för att främja jämställdhet i undervisningen innebär en medvetenhet från läraren vid gruppindelning och fördelning av ordet i klassrummet. Det innebär att man ska vara medveten om hur gruppindelningen påverkar elevernas möjligheter att delta och utvecklas, och att man ska försöka undvika att skapa grupper där elever med liknande bakgrund eller kön hamnar tillsammans. Detta kan hjälpa till att motverka könsstereotyper och andra former av diskriminering, och skapa en mer inkluderande lärandemiljö för alla elever.</p>
<p>att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer präglar såväl utbildningen som undervisningen,</p>	<p>I anslutning till februarilovet används mentorskapet för att nå ut till samtliga elever kring temat sexualitet, samtycke och relationer. Under vecka 6 genomförs också olika elevaktiviteter på skolan (exempelvis filmkväll, Donner After School, poängpromenad och skattjakt) på temat sexualitet, samtycke och relationer.</p> <p>I undervisningen på naturprogrammet berörs området bland annat i kurserna svenska, engelska, idrott och hälsa, historia och religion samt i biologi.</p>

	<p>Sexualitet, samtycke, normer är även ett moment i naturkunskap 1 för våra samhälls-, estet- och ekonomielever.</p>
<p>att motverka, uppmärksamma och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling för att därefter kunna vidta nödvändiga åtgärder,</p>	<p>Vid terminsstart besöker kurator och skolsköterska alla klasser i årskurs 1 och pratar om värdegrund, går igenom de sju diskrimineringsgrunderna och vart man skall vända sig om man ser någon kränka, eller bli kränkt/diskriminerad. Mentorskapet behandlar även gruppdynamik och förhållningssätt till varandra i klassen under första terminen i årskurs 1.</p> <p>På mentorstiden i årskurs 2 genomförs lektioner med övningar, begrepp och diskussioner under temat identitet och normer. Samtliga diskrimineringsgrunder berörs.</p>
<p>att det vardagliga arbetet utgår från ett normmedvetet och demokratiskt förhållningssätt,</p>	<p>Lärarna och övrig personal strävar efter en normmedvetenhet genom att lyfta fram olika perspektiv i det aktuella ämnet. I bland annat mentorskapet behandlas teman som ska bidra till att elevernas medvetenhet om normer och fördomar utvecklas. Eleverna är delaktiga i att skapa återkommande skolövergripande trivselaktiviteter av olika karaktär för att bidra till en inkluderande skolmiljö där alla elever känner sig välkomna och accepterade.</p> <p>Det demokratiska förhållningssättet främjas genom att eleverna ges möjlighet att delta i klassråd, programråd och matråd och inkluderas i planering och utvärdering av verksamheten. Undervisningen har inslag av moment eller arbetsätt som syftar till att främja elevernas kritiska tänkande och medborgarskap och som uppmuntrar dem till att engagera sig i samhället och ta ansvar för sin egen utveckling.</p> <p>Samhälls- och ekonomiprogrammet genomsyras av ett entreprenöriellt lärande där gruppen övas i sin tro på sig själva och sin förmåga att påverka i sitt eget liv och samhället. Samtliga elever bjuds in till att delta i skolvalet.</p>

	<p>Genom skolgemensamma projekt såsom stort engagemang med Musikhjälpen genomförs aktiviteter/projekt som syftar till att öka elevernas förståelse för jämställdhet, utsatthet och tolerans.</p>
<p>att skolans värdegrund och förhållningssätt gentemot elever och varandra genomsyras i skolans kultur och rutiner,</p>	<p>Genom samtliga tidigare beskrivna aktiviteter samt genom det dagliga bemötandet mellan alla på skolan säkerställs vår värdegrund. Genom kontinuerlig utbildning och samtal för personal kring värdegrundsfrågor.</p> <p>Varje år utvärderas hur väl skolans värdegrund genomsyrar verksamheten genom både enkäter och samtal. Utifrån dessa värderas hur väl skolans värdegrund speglas i undervisningen och övriga aktiviteter samt hur värdegrunden lyfts fram i våra rutiner och policys.</p>
<p>hur eleverna görs delaktiga att ta ansvar för den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.</p>	<p>Genomförande av enkäter och undersökningar. Eleverna får ta del av resultatet och deras synpunkter och analyser inkluderas aktivt i planeringsarbetet för att säkerställa att deras perspektiv och behov tas hänsyn till. Forumen för dessa diskussioner är främst programråd och mentorstid, där eleverna kan delta i konstruktiva samtal med lärare och skolpersonal. Denna process bidrar till att skapa en kultur där eleverna känner sig hörda och engagerade i sin utbildning och hjälper till att förbättra undervisningen och lärandet på skolan.</p> <p>Vi tar gemensamt hand om våra fysiska lokaler, ordningsregler sitter uppsatta i våra klassrum. Eleverna tar även ansvar genom att stå i cafétet i årskurs 2.</p> <p>På skolan anordnas många kulturella elevburna sammanhang för elever och personal. Bland annat musikevenemang, julmarknad, trivselaktiviteter, språkgrupper och bokklubbar.</p>

5. UTVÄRDERING AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT KRÄNKANDE

BEHANDLING SAMT DET FRÄMJANDE ARBETET

Här beskrivs resultatet av uppföljningen och utvärderingen av föregående års insatser. Här sammanfattas och utvärderas även delar ur det främjande arbetet. Både elever och personal ska involveras i detta arbete. Resultatet av utvärderingen av föregående års plan samt utvalda delar av det främjande arbetet leder sedan fram till insatserna som är av främjande karaktär i kapitel 7.

Utvärdering av organisation, ansvar och delaktighet

Rektors organisering och ansvar: Under året har rektor ansvarat för att planen implementeras och revideras. Avstämningar har skett i ledningsgruppen för att säkerställa att ansvarsfördelningen är tydlig och att rutiner följs. Utvärderingen visar att kommunikationen mellan rektor, personal och huvudman har fungerat väl.

Personalens delaktighet: Personal har varit delaktiga genom APT, arbetslag och genom sitt dagliga arbete. Utvärderingar av likabehandling- och värdegrundsarbetet visar att personal generellt upplever att deras insatser bidrar till trygghet och den goda miljön på skolan, men det finns önskemål om att fortsätta prata om och få stöd i att hantera kommentarer och attityder som inte hör hemma i skolan.

Elevernas delaktighet: Eleverna har deltagit aktivt via LoV-enkäten, skolans olika mötesforum för demokratiska processer och genom att engagera sig i och genomföra värdeskapande aktiviteter för hela skolan.

Kommunikation av planen: Planen har presenterats på mentorstiden och publicerats på skolans plattformar, vilket har gjort den tillgänglig för både elever, personal och vårdnadshavare. Begreppen likabehandling och värdegrund har förtydligats och diskuterats på mentortiden, där vi också har lyft exempel på hur dessa frågor syns i skolans vardag och aktiviteter.

Rutiner för kränkande behandling: Rutinerna har följts i rapporterade fall.

Utvärdering av främjande arbete (utvalda delar kap. 4)

Sexualitet, samtycke och relationer

Under läsåret har vi genomfört samtliga insatser som planerades föregående år inom området sexualitet, samtycke och relationer. De mentorslektioner som togs fram har genomförts i alla årskurser, och temaveckan under vecka 6 har fortsatt att vara ett centralt inslag med elevaktiviteter och externa föreläsare. Även undervisningen i naturkunskap och biologi behandlar frågor om sexualitet, samtycke och relationer, vilket har gett eleverna flera perspektiv och ett fördjupat sammanhang utöver mentorspassen.

Detta års genomförande visar att strukturen vi gjorde förra året fungerar väl. Elevfeedbacken är överlag positiv, och eleverna uttrycker att innehållet är relevant, viktigt och bidrar till ökad förståelse. LoV-enkäten visar också att eleverna upplever att skolan arbetar aktivt och återkommande med dessa frågor. Detta stärker bedömningen att våra återkommande insatser, både i mentorstid och under temaveckan, ger effekt på elevernas medvetenhet och trygghet.

De förändringar och kompletteringar vi beslutade om förra året, bland annat att utveckla lektionspassen för årskurs 3, är genomförda. Eleverna får nu även ett fördjupande innehåll om den sexuella kroppen och kroppsideal, sexualitet i film, serier och böcker samt ett mer problematiserande arbete kring pornografi. Övriga teman är normer och ömsesidighet, schyssta relationer och samtycke, vilket innebär att vi nu har en tydlig och fungerande progression genom hela programtiden.

Det är fortfarande svårt att mäta direkta effekter av insatserna. Elevröster och enkätresultat visar dock att arbetet upplevs som meningsfullt och att frågorna upplevs som relevanta för eleverna. Detta indikerar att insatserna har ett värde i skolans främjande arbete.

För att hålla området levande och utveckla det vidare föreslås att vi fortsatt följer upp mentorslektionerna, justerar dem vid behov och även framåt behåller temaveckan och föreläsningensinslagen som en viktig del av skolans värdegrundsarbete.

Sociala aktiviteter på skolan

Under det senaste året har Donner Crew fortsatt vara en viktig mötesplats där elever från olika program och årskurser får möjlighet att träffas och stärka sin gemenskap. Särskilt pluggkvällar och andra sociala aktiviteter har erbjudit värdefulla tillfällen för elever att umgås i en avslappnad miljö, där både studier och det sociala kombineras.

Det har också varit positivt att se ett ökat engagemang från lärare och annan personal i dessa sammanhang. Genom att delta i sociala aktiviteter utanför lektionstid får personalen en naturlig roll som vuxna närvarande i elevernas vardag på ett roligt och inkluderande sätt.

Den konstgrupp som startades under året och leds av vår socialpedagog har fortsatt utvecklas och blivit en uppskattad plats för kreativt uttryck och samtal kring värdegrundsfrågor. Denna grupp erbjuder elever en alternativ mötesplats där de kan skapa tillsammans och reflektera i en trygg och inkluderande miljö.

Feedback från både elever och personal visar att dessa forum uppskattas och bidrar till en positiv social kultur på skolan. Vi har nu en god grund att bygga vidare på och planerar att fortsätta stötta elevdrivna initiativ och personalengagemang för att främja gemenskap och aktivitet utanför undervisningen.

Utvärdering av insatser i föregående års plan

Insats: Utöka förståelsen för i vilka situationer eleverna möter kommunikation som upplevs kränkande eller nedvärderande samt öka samsynen för vilket språkbruk som är lämpligt i skolmiljön. Detta initieras genom att bjuda in elever till ett elevhälsoråd för diskussioner och samtal kring samtalskulturen och språkbruket på skolan.

Utvärdering: Inom ramen för insatsen genomfördes ett elevhälsoråd där elever deltog i samtal och diskussioner om språkbruk och samtalskultur på skolan. Samtalet präglas av ett öppet klimat och gav utrymme för reflektion och olika perspektiv. Eleverna uttrycker inledningsvis att de inte alltid upplever kommunikationen som problematisk. Samtidigt framkommer att vissa uttryck och ett hårdare språkbruk till viss del följer med från högstadiet vid skolstart.

Eleverna problematiserar särskilt skämt och uttryck som kan uppfattas som nedsättande ur andras perspektiv, även när avsikten inte är att såra.

Avslutningsvis lyfter eleverna vikten av att samtal om språkbruk fortsätter att hållas levande i olika forum. De framhåller också att möjligheter att mötas över årskurs- och programgränser, och att lära känna fler elever, bidrar till minskade förutfattade meningar och ett mer respektfullt språkbruk.

I årets enkät märktes en minskning av kommentarer i fritextsvaren som handlar om olämpligt språkbruk eller upplevelser av kränkande kommentarer i skolan, vilket tyder på en positiv utveckling i elevernas upplevelse av samtalsklimatet.

6. KARTLÄGGNING AV RISKFAKTORER SOM KAN FINNAS I

VERKSAMHETEN

Här beskrivs resultatet av kartläggningar av riskfaktorer kopplat till likabehandlings- och värdegrundsarbetet. Kartläggningen omfattar resultat från verksamhetsgemensam LoV-enkät, incidentrapporter och lokala riskanalyser som går igenom allt från kompetens till fysisk miljö. Även resultatet av andra typer av kartläggningar framgår, exempelvis sådant som uppkommit i samtal med elevhälsan (hälsosamtal tex), elev- och klassråd, intervjuer med elever, analyser i medarbetargruppen etc. Resultatet och slutsatserna av kartläggningen tillsammans med utvärderingen av föregående års insatser i kap. 5 leder sedan fram till sammantagna insatser som är av åtgärdande/förebyggande karaktär i kapitel 7.

Kartläggningsmetoder:

Kartläggningen av skolans riskfaktorer är en kontinuerlig process som pågår under hela läsåret. Denna kartläggning utgår främst från de viktigaste resultaten, analyserna och slutsatserna som kommer från vår årliga LoV-enkät. Resultaten kommer även att värderas utifrån tidigare enkätsvar, diskussioner som sker på programråd, granskning av kränkingsanmälningar, observationer av verksamheten och dagliga samtal med eleverna.

Elevernas involvering i kartläggningen:

Samtliga elever erbjuds delta och ge sin bild i LoV-enkäten. Dessutom bjuds en urvalsgrupp in, bestående av elever från olika årskurser och program, för att träffa elevhälsoarbetslaget för att analysera Lov-enkäten. Syftet med analysen och samtalet är att klargöra svaren och förstå elevernas åsikter på ett mer detaljerat sätt än vad en ren resultatrapport kan erbjuda. Elevernas synpunkter och analyser integreras aktivt i planeringsarbetet för att säkerställa att deras perspektiv och behov beaktas.

Personalens involvering i kartläggningen:

Programarbetslagen och elevhälsoarbetslaget arbetar tillsammans för att granska och utvärdera resultaten från den årliga LoV-enkäten. Genom att jämföra resultaten mellan kön, årskurs och tid, får man en bättre förståelse för eventuella skillnader och mönster. Resultaten analyseras noga genom att tolkas, förklaras och problematiseras. Detta ger en djupare förståelse för utmaningar och möjligheter i skolan. Slutsatser dras och utvecklingsområden identifieras.

Resultat och analys av kartläggning:

Resultat utifrån höstens Likabehandling- och värdegrundsenkät (föregående års resultat inom parentes):

- Kännedom om ordningsregler 84% (86%)
- Deltagande ordningsregler 54% (59%)
- Normer och jämställdhet 88% (91%)
- Sexualitet, samtycke och relationer 80% (81%)
- Fått information om likabehandlingsarbetet 81% (82%)
- Deltagande likabehandlingsarbetet 80% (82%)
- Behandlar eleverna varandra på ett bra sätt 94% (95%)
- Behandlar personalen eleverna på ett bra sätt 94% (96%)
- Personalen ingriper 85% (88%)
- På min skola får jag vara mig själv 96% (97%)
- Trygghet 98% (98%)
- Om det finns något i skolmiljön som anses diskriminerande 8% (7%)
- Illa behandlad av elever 7% (6%)
- Illa behandlad av personal 5% (4%)

Summering av resultaten/underlagen:

- Utifrån enkätsvaren framkommer inga stora skillnader mellan resultaten för tjejer och killar. För båda grupperna indikerar resultaten hög trygghet, en möjlighet att vara sig själv samt uppfattningen om att skolan är fri från diskriminerande faktorer. Det finns en könsskillnad i svaren på frågorna om elever blivit illa behandlade under det senaste året, både av andra elever och av personal. I båda fallen uppger en högre andel tjejer än killar att de blivit illa behandlade.

Övriga könskategorier utgör en liten andel i varje grupp, vilket resulterar i varierande resultat baserade på individuella svar. I kategorin ickebinära sticker svaren ut på frågan om möjligheten att vara sig själv och om de blivit illa behandlade av någon annan elev eller personal under närmaste året. För de som inte vill ange könstillhörighet utmärker sig resultatet på frågan om de upplever att skolan arbetar med normer och jämställdhetsfrågor samt upplevelsen av om skolan arbetar med sexualitet, samtycke och relationer

- Baserat på programtillhörighet syns inga tydliga skillnader i enkätsvaren. Samtliga program har svarat att de känner sig trygga på skolan och att de får vara sig själva. Ekonomiprogrammet har ett något lägre resultat än övriga program när det gäller deras upplevelse av om skolan arbetar med normer och jämställdhetsfrågor samt arbetar med frågor om sexualitet, samtycke och relationer.

- Med utgångspunkt i årskurserna framträder några tydliga mönster i enkätsvaren. Årskurs ett sticker ut stort med ett lägre resultat när det gäller upplevelsen av om skolan arbetar med normer och jämställdhet samt sexualitet, samtycke och relationer. Eleverna i årskurs två ligger 8 procentenheter högre än övriga årskurser när det gäller upplevelsen att få vara delaktig i skolans arbete med likabehandling- och värdegrundsfrågor i den utsträckning de skulle vilja.

När det gäller frågor om hur väl eleverna behandlar varandra är resultaten i år relativt jämna mellan årskurserna. Däremot visar svaren att andelen elever som uppger att de blivit illa behandlade under det senaste året ökar successivt med stigande årskurs.

- I årets fritextsvar och flervalfrågor har färre elever lämnat kommentarer jämfört med tidigare år. De som nämner upplevelser av diskriminering lyfter främst fram kränkande skämt, rasistiska kommentarer, diskriminering mellan program, homofobiska uttryck, otrygghet för HBTQ-elever, utstötning samt att vissa lärare pekar ut elever.

Eleverna nämner flera olika värdegrundsfrågor de önskar att skolan i högre grad arbetar med. Dessa är kopplade till kultur, ursprung och religion; mänskliga rättigheter, demokrati, politik och fördomar; respektfullt språkbruk; kön, sexualitet och relationer (inklusive sex och samtycke); funktionsnedsättning; självförtroende och välmående; gruppträck, inkludering och ensamhet; ordningsregler samt allmän respekt och trygghet.

Samlad analys och slutsats:

Svaren i enkäten visar sammantaget att Donnergymnasiet uppfattas som en trygg plats där många elever känner trivsel och upplever att de blir uppmärksammade. En stor andel elever anger att de bemöts på ett respektfullt sätt, både av skolans personal och av andra elever. Denna bild bekräftas även i arbetslagens genomgång och analys av resultaten. Sammantaget pekar svaren på att skolans kontinuerliga arbete med värdegrundsfrågor och likabehandling bidrar till en stabil och inkluderande skolmiljö, präglad av respekt och ett gott klimat i det dagliga samspelet.

Jämfört med föregående läsår visar resultaten i år en viss justering nedåt och har landat mellan nivåerna från åren dessförinnan. Förra årets tydliga uppgång inom samtliga områden var omfattande, och årets utfall bedöms därför som en naturlig stabilisering snarare än en negativ utveckling. Detta är inget som väcker oro, utan ses som ett normalt utfall efter en period av större förbättringar.

I analysen av resultaten, liksom i samtal med eleverna, framkommer vikten av att fortsatt hålla fokus på frågor kring likabehandling och värdegrund och att regelbundet föra dialog kring dem. Flera elever har också uttryckt en önskan om att vara mer delaktiga i dessa samtal och att tillsammans med skolan arbeta vidare med frågor som rör gruppträck, inkludering och ensamhet. De lyfter även vikten av att samtala om respektfullt språkbruk och hur vi talar till och om varandra, exempelvis var gränser går. Därutöver nämns frågor kopplade till

självförtroende, självkänsla och elevers välmående som särskilt viktiga att fortsätta arbeta med.

Ett återkommande tema, både i fritextsvaren och i elevsamtal, är önskemål om att lägga större vikt vid ordningsreglerna och arbeta mer kring dessa. Eleverna lyfter behovet av ökad tydlighet kring vad som gäller, men betonar samtidigt vikten av att arbeta med förståelse, acceptans och respekt för olikheter. De uttrycker också en vilja att lära känna fler på skolan för att stärka gemenskapen och öka förståelsen för varandra för att på det sättet minska avståndet mellan olika elevgrupper.

Utifrån ovan bedömer vi att vi måste arbeta med:

- Att skapa tydlighet och gemensam förståelse kring ordningsregler
- Att erbjuda regelbundna forum där elever och personal tillsammans kan samtala om värdeskapande, trygghet och trivselfrågor.

7. FRÄMJANDE, FÖREBYGGANDE OCH ÅTGÄRDANDE INSATSER FÖR ATT FÖRHINDRA KRÄNKANDE BEHANDLING

Här beskrivs skolans kommande insatser för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. De främjande, förebyggande och åtgärdande insatserna sammanfattas och utgår ifrån utvärderingen i kap 5 och riskfaktorer och brister som kartläggningen visar i kap 6.

Bakgrund

Kartläggningen visar att det finns behov av ökad tydlighet kring ordningsregler och förväntat beteende bland eleverna. Det är viktigt att eleverna får en gemensam förståelse för vilka regler som gäller och varför de finns, för att skapa en trygg och respektfull skolmiljö.

Förbättrat arbetsätt

Genom att lyfta ordningsreglerna i mentorskapet och samtala om deras innebörd och betydelse vill vi skapa större medvetenhet och delaktighet bland eleverna.

Insats

Ordningsreglerna kommer att tas upp och diskuteras under en mentorslektion, där eleverna får möjlighet att reflektera över vad reglerna innebär för dem och hur de påverkar skolmiljön. Syftet är att skapa dialog och ökad förståelse för vikten av ordningsreglerna.

När

Samtalet om ordningsreglerna planeras att genomföras under vårterminen 2026 samt i terminsuppstart hösten 2026.

Ansvarig

Mentorerna ansvarar för att genomföra och leda samtalet om ordningsreglerna. Innehållet tas fram gemensamt av representanter ur lednings- och mentorsgruppen.

Uppföljning/utvärdering

Uppföljning sker i samband med nästa års likabehandling- och värdegrundsenkät.

Bakgrund

Enkätsvaren och samtal med elever visar att det finns ett behov av fler forum där elever kan samtala om värdeskapande, trygghet och trivsel, både ur ett gemensamt och individuellt perspektiv. Att få möjlighet att uttrycka sina tankar och erfarenheter är viktigt för att stärka skolans sociala miljö.

Förbättrat arbetssätt

Genom att använda elevhälsorådet som en återkommande mötesplats vill vi skapa utrymme för elever och personal att tillsammans diskutera och arbeta med frågor kring trygghet, respekt och trivsel.

Insats

Under läsåret planeras tre elevhälsoråd där elever ges möjlighet att ta upp och samtala om elevhälsorelaterade ämnen. Dessa möten ska främja ökad förståelse och samverkan kring viktiga elevhälsöfrågor.

När

Elevhälsorådet planeras att hållas vid två tillfällen under våren och ett tillfälle under hösten.

Ansvarig

Elevhälsoarbetslaget ansvarar för att bjuda in och genomföra elevhälsoråden.

Uppföljning/utvärdering

Uppföljning sker i samband med nästa års likabehandling- och värdegrundsenkät samt löpande i dialog med deltagande elever.

BILAGA 1: BAKGRUND OCH DEFINITIONER

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Förbud mot diskriminering och trakasserier regleras i diskrimineringslagen, medan förbud mot kränkande behandling regleras i skollagen. Här nedan förklaras vad diskriminering är och vilka de olika formerna av diskriminering är samt de olika diskrimineringsgrunderna. Här framgår också vad som menas med kränkande behandling.

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder särbehandlar en elev på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, eller funktionsnedsättning. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Diskriminering sker enbart från skola/personal mot elev, en elev kan alltså inte diskriminera en annan elev.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas genom att behandlas sämre än en annan elev behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om det har samband med elevens *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning* eller *ålder*.

Exempel: En kvinnlig elev nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Innebär att en elev missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar personer med visst kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Detta gäller dock inte om bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Exempel: En lärare betonar ensidigt den ena eller andra redovisningsformen i undervisningen som innebär att elever med funktionsnedsättning inte får tillfälle att redovisa sina kunskaper fullt ut.

Bristande tillgänglighet

Innebär att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse

Exempel: Att en elev inte ges de hjälpmedel som den behöver eller att matsalen är belägen på en plats som förhindrar att samtliga elever ges tillgång till den.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Ett exempel på detta kan vara att någon uttrycker sig nedlåtande om en elevs religiösa rutiner eller kläder. Vidare kan trakasserier som är kopplade till diskrimineringsgrunderna vara:

- fysiska (att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (att bli förlöjligad, hotad, kallad ökenamn, utsatt för ironiska uttryck och svordomar)
- psykosociala (att bli utsatt för utfrysning, blickar och ryktesspridning)
- text- och bildburna (att bli utsatt via klotter, lappar, fotografier, e-post, sms, mms, snapchat, messenger och meddelanden på olika webcommunities)

Sexuella trakasserier

Vilket innebär också ett uppträdande/agerande av sexuell natur som kränker en elevs värdighet.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till sexuella anspelningar.

Instruktioner att diskriminera

En person i ledande ställning får inte ge order eller instruera om att någon elev ska diskrimineras.

Exempel: En lärare antyder vid överlämning av en kurs till en annan lärare att en elev som skulle behöva särskilt stöd inte bör ges särskilt stöd med hänvisning att eleven inte tagit emot stödet tidigare.

Kränkande behandling

Avser ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Exempel: En grupp elever sprider nedsättande rykten, förlöjligar eller fryser ute andra elever. Kränkningar kan också ske genom elaka e-postmeddelanden, SMS eller liknande. Det kan även vara att man blir retad för hur man ser ut, att man är blyg eller anses annorlunda.

Aktiva åtgärder

I diskrimineringslagen står sedan 2017 att varje utbildningsanordnare ska ta fram och dokumentera aktiva åtgärder för att motverka diskriminering i verksamheten. Det innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet ovan

Diskrimineringsgrunder

I diskrimineringslagen definieras sju diskrimineringsgrunder. Skolan har en särskild skyldighet att se till att ingen elev på skolan blir illa behandlad eller får sämre villkor än andra mot bakgrund av dessa faktorer. Diskrimineringsgrunderna är de följande:

Kön: kvinna, man och transperson.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: någon identifierar sig som kvinna eller man eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön genom sin klädsel eller annat uttrycksmedel.

Etnisk tillhörighet: tillhörighet till en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Religion/annan trosuppfattning: livsstilsingripande tro på en högre icke-världslig makt eller en gud, exempelvis islam eller kristendom (religion), buddism, ateism (annan trosuppfattning). Annan trosuppfattning innebär något annat än religion men är begränsat till en åskådning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning. Det gäller inte etiska, filosofiska eller politiska värderingar/ åskådningar.

Åskådningar som buddism, ateism och agnosticism är jämförbara med religion och omfattas av begreppet annan trosuppfattning.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell, heterosexuell eller annan sexuell läggning.

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Ålder: uppnådd levnadslängd.

BILAGA 2: RUTINER FÖR ANMÄLAN OCH UTREDNING AV KRÄNKANDE BEHANDLING, DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH SEXUELLA TRAKASSERIER

Alla barn och elever har rätt att inte bli utsatta för diskriminering eller annan kränkande behandling. Det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheten. Huvudmannen ska därför ha rutiner för hur en anmälan om trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska göras så att den kommer såväl rektorn som huvudmannen till del. Nedan kan du läsa mer om dessa skyldigheter samt om vilka rutiner som gäller för anmälan och utredning av kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier och sexuella trakasserier inom AcadeMedias grund- och gymnasieskolor.

Våra skyldigheter (6 kap. 10 § Skollagen och 2 kap. 7 § Diskrimineringslagen)

Anmälningsskyldigheten – En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till huvudmannen. Anmälningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i diskrimineringslagen.

Utredningsskyldigheten – Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Utredningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i diskrimineringslagen.

Huvudmannens rutiner

- En elev, vårdnadshavare eller någon annan som har information om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering, i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmäla det till lärare, fritidspersonal eller annan skolpersonal, rektorn eller huvudmannen.
- Om någon i skolans personal uppmärksammar att en elev utsätts för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier, eller genom kontakt från elev/vårdnadshavare/annan får information om att en elev upplever sig utsatt för kränkningar av något slag, ska anmäla det till rektor.

- När rektor tagit emot en sådan anmälan ska denne säkerställa att samtal hålls med den elev som upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier och med den/de som utpekats som de som utfört handlingarna.
- Om en elev känner sig kränkt av rektor, ansvarar skolchef för utredningen.
- Rektor ska säkerställa att det som eleverna uppger i utredande samtal dokumenteras, samt att kontakt med vårdnadshavare tas innan eller i nära anslutning till samtalet.
- Rektor ska därefter skyndsamt anmäla till huvudmannen att en elev upplevt sig utsatt för kränkningar, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier. Rektorn ska inte göra någon värdering eller bedömning av uppgifterna, utan det är huvudmannen som bedömer vad händelsen handlat om. Anmälan till huvudmannen ska göras i [servicewebben](#).
- Så snart anmälan inkommit påbörjar huvudmannen sin utredning av ärendet. Ansvariga för utredningarna är våra skoljurister som i samverkan med rektor och övrig personal som kan ha kännedom om ärendet gör en allsidig och objektiv utredning för att konstatera om, och i så fall vilken typ av kränkningar som förekommit.
- Beroende på ärendets art kan utredningsarbetet se olika ut. Huvudmannens HR-avdelning kan behöva kopplas in om personal är utpekad för att ha kränkt en elev.

När huvudmannens utredning är klar ska:

- Den elev som konstaterats ha utsatts för kränkande behandling, diskriminering i form av exempelvis trakasserier eller sexuella trakasserier erbjudas det stöd och den hjälp som behövs för att eleven ska uppleva trygghet och studiero i skolan.
- Det kan också vara aktuellt att vidta disciplinära åtgärder.

Samtliga åtgärder som vidtas utifrån utredningen ska följas upp av skolenheten och skolchefen samt dokumenteras av skolenheten.